

۲۰۴۲
۲۰۴۰۱۵۰۲

مجموعه قوانین و مقررات

حقوق فضا

سرا آورندگان:

سید محمد حسن خلخالی

دکتر محمد یعقوب نعناکار

متینا سادات عمادی

مجمع علمی و فرهنگی مجد

عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: مجموعه قوانین و مقررات حقوق فضا/ گردآورندگان سیدمحمدحسن خلخالی، محمدجعفر نعناکار، متیناسادات عمادی.
مشخصات نشر	: تهران: مجد، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۵-۱۷۱-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: حقوق فضا
موضوع	: Space law
ناسه افزوده	: خلخالی، سیدمحمدحسن،
ناسه افزوده	: نعناکار، محمدجعفر،
ناسه افزوده	: سادات عمادی، متینا،
رده بندی کنگره	: KZD ۱۱۴۵
رده بندی دیویی	: ۳۴۱/۴۶
شماره ثبت شناسه ملی	: ۵۷۸۲۵۳۴

هرگونه تکثیر ناممکن است. بدین کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
مورد تخلف را به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرمایید.

مجموعه قوانین و مقررات حقوق فضا

گردآورندگان: سید محمدحسن خلخالی / دکتر محمدجعفر نعناکار / متینا سادات عمادی

انتشارات مجد

چاپ اول: ۱۳۹۸ تعداد: ۵۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و مبدع «مجد» است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۵-۱۷۱-۰

ISBN: 978-622-225-171-0

دفتر مرکزی مجد:

تهران، میدان انقلاب، تقاطع خیابان منیری جاوید و شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۷

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۱۲۰۷۸ - ۶۶۴۶۳۳۸۶

فروشگاه مرکزی: تقاطع خیابان منیری جاوید و شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۹

تلفن: ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۴۸۶۸۷۴

www.majdlaw.com

E-mail: info@majdlaw.com

کانال رسمی انتشارات مجد در تلگرام: @majdlaw

فهرست مطالب

۶	 مقدمه
۷	 سند جامع توسعه هوافضای کشور
۱۲	 اساسنامه سازمان صنایع هوافضا
۱۹	 اساسنامه سازمان فضایی ایران
۲۱	 پیمان فضایی ماورای جو
۲۲	 قانون تشکیل سازمان صنایع هوافضای نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
۲۳	 قانون تروپ کئوناسیون سازمان همکاری فضایی آسیا - اقیانوسیه
	 قانون ایجاد مرکز منطقه‌ای تحقیقات علوم و فناوری فضایی با همکاری سازمان ملل متحد
۳۴	 در مرکز غرب آسیا
	 قانون مربوط به الحاق ایران به قرارداد مربوط به منع آزمایش‌های سلاح هسته‌ای در جو و فضای ماورای جو و زیر آب
۳۵	 قانون موافقت‌نامه بین‌المللی نجات و اعاده فضانوردان و استرداد اشیاء پرتاب‌شده به فضای ماوراء جو
۳۸	 قانون راجع به الحاق ایران به کنوانسیون بین‌المللی اینمارست
۴۱	 قانون کئوناسیون مسئولیت بین‌المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضایی
۶۷	 قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون وین در مورد حفاظت از لایه اوزون
۷۵	 قانون تصویب اصلاحیه‌های اجلاس‌های لندن و کپنهاگ راجع به پروتکل مونترآل در مورد مواد کاهنده لایه ازن
۱۰۵	 قانون موافقت‌نامه مربوط به سازمان بین‌المللی ماهواره‌های خبری اصلاحیه موافقت‌نامه اینتلس (ایتلس)
۱۲۳	 قانون مشارکت ایران در کنفرانسیوم بین‌المللی استفاده از ماهواره‌های مخابراتی
۱۴۰	 قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در برنامه بین‌المللی سامانه (دبست) کاوش و نجات از طریق ماهواره
۱۴۱	 کنوانسیون مسئولیت بین‌المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضایی
۲۰۱	

مقدمه

تنوع و گستردگی قوانین و مقررات از قبیل کنوانسیون‌های بین‌المللی در کنار انتشار قوانین و وجود آئین‌نامه‌های اجرایی، مصوبات هیئت‌وزیران، دستورالعمل‌ها، آرای وحدت رویه، نظریات شورای نگهبان و ... به حدی است که حتی برای حقوقدانان اعم از استادان، دادرسان، وکلای دادگستری، مشاورین حقوقی و دانشجویان گرایش‌های مختلف حقوق، دسترسی به مجموعه کاملی از آن‌ها را دشوار ساخته است.

اگرچه در ردآوری و تدوین مجموعه قوانین در زمینه‌های مختلف از جمله حقوقی، کیفری، خانواده، مالیات، نفت و گاز، فضای مجازی و حتی اتوبوس‌رانی تلاش‌های ارزنده و قابل تقدیری صورت گرفته است ولی هنوز در بخش گرایش‌ها و موضوعات حقوقی باگذشت قریب به نیم‌قرن از وضع آنها صورت پراکنده دارد و تریق گردآوری و تدوین آنها در یک مجموعه حقوقی منسجم فراهم نیامده است، از این جمله می‌توان به مجموعه قوانین و مقررات حقوق فضا اشاره کرد. اکنون از «قرارداد مربوط به منع آزمایش‌های سلاح هسته‌ای در جو و فضای ماورای جو و زیرآب» که کشور ایران هم در سال ۱۳۴۲ به آن پیوست، بیش از ۵۶ سال می‌گذشت و قوانین و مقرراتی که طی این سال‌ها ایران به آن ملحق شده است عمر نسبتاً طولانی را پشت سر گذاشته است.

البته لازم به ذکر است که تأسیس در سازمان مهم «سازمان فضایی ایران» در سال ۱۳۸۳ و «سازمان صنایع هوافضا» در سال ۱۳۹۳ نقش بسیار مهمی در این حوزه ایفا می‌کنند.

با این حال مؤلفان این کتاب با توجه به خلأ موجود، قوانین و مقررات مرتبط با این حوزه را احصا و به ترتیب اهمیت آنها در یک مجموعه برای دسترسی عموم برای چاپ مهیا کرده‌اند. مؤلفان معتقدند این اثر به هیچ‌عنوان کامل نیست اما امید است که این اقدام مطمئن نظام از باب فن قرار گرفته و از ارشادات خویش ما را بی‌بهره نگذارند.

در آخر جای دارد از زحمات جناب آقای حسینی نیک رئیس محترم انتشارات حد و همچنین کارکنان خدمت آن مجموعه محترم کمال تشکر را نمایم.

مؤلفان

تابستان ۱۳۹۸

تهران